

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים		
פרסום: 22.12.2025	תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000	נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	עמוד 1 מתוך 9

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

כללי:

נוהל זה מגדיר את תנאי הזכאות והסיוע לעולים/תושבים חוזרים במקצועות הרפואה, רפואת שיניים, אֶחָיוֹת ורוקחות. ניהול זה מבוסס על נוהל כללי הסיוע היסודיים מס' 1.001, נוהל תעסוקה כללי מס' 6.112, ונוהל אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא מס' 6.116, וכפוף להם. יובהר כי ככל שיש סתירה בין נוהל זה לבין אחד מהנהלים המפורטים לעיל – הנהלים הנ"ל הם הקובעים.

הנוהל מחולק לשני פרקים:

פרק תמיכה בהעסקה- מיועד לרופאים בלבד

פרק קורסים והכשרות- מיועד לרופאים, רופאי שיניים, אחים ורוקחים

1. מטרת הנוהל:

- 1.1. לקבוע סוגי סיוע להם יהיו זכאים עולים ותושבים חוזרים שהם בעלי מקצועות הרפואה, רפואת השיניים, אֶחָיוֹת ורוקחות.
- 1.2. להגדיר את תנאי הזכאות לעולים ולתושבים חוזרים, בהתאם לכל סוג סיוע.
- 1.3. להגדיר את המעסיקים הזכאים לסיוע בתחום התמיכה בתעסוקה.
- 1.4. להגדיר את הגורמים המוסמכים לאשר כל סוג סיוע כפי שמוגדר בנוהל זה.
- 1.5. לפרט את היקף הסיוע בכל סוג סיוע.
- 1.6. לפרט את המסמכים הדרושים ואת תהליך האישור עבור כל סוג סיוע.

2. אחראים לביצוע הנוהל:

גורם ארגוני	הגדרת תחומי אחריות
ראש מנהלת הרופאים ומקצועות רפואה נדרשים	אחראי במסגרת תפקידו ליישום נוהל זה. אחראי להנחיה של כל עובדי המשרד הרלוונטיים בנושאים הכלולים בנוהל זה. אחראי לתפעול השוטף של הנוהל ולמעקב ולבקרה אחר ביצועו.

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ: 18.000 - נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00	
---	---------------------------	--------------------	--

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 22.12.2025		תחולה: 22.12.2025
נוהל: 18.000		נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים
עמוד 2 מתוך 9		

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

3. הגדרות

מספר	מושג	הגדרה
3.1.1	"המשרד"	משרד העלייה והקליטה
3.1.2	"עולה"	מי שהוכר כעולה ובכלל זאת עולה/בן עולה/קטין חוזר/אזרח עולה, כמוגדר בנוהל כללי הסיוע היסודיים – נוהל מס' 1.001 ובנוהל תעסוקה כללי מס' 6.112.
3.1.3	"תושב חוזר"	מי שהוכר כתושב חוזר, כמוגדר בנוהל כללי הסיוע היסודיים – נוהל מס' 1.001, ששהה לפחות חמש שנים בחו"ל.
3.1.4	"מקצועות הרפואה"	מקצועות הרפואה, רפואת שיניים, אף י ו ת ו רוקחות.
3.1.5	"מוסד רפואי"	בתי חולים ממשלתיים, ציבוריים, או פרטיים וקופות החולים, על פי הגדרת משרד הבריאות.
3.1.6	"רופא/ה"	עולה/תושב חוזר אשר לימודי הרפואה שלו בחו"ל הוכרו על ידי משרד הבריאות, ואשר לצורך קבלת רישיון לעסוק בישראל במקצועו שנרכש בחו"ל נדרש על ידי משרד הבריאות או המועצה המדעית לתקופת השתלמות מעשית (סטאז')/התנסות קלינית/התאמה) או לתקופת התמחות.
3.1.7	"קורס הכנה למבחן רישוי מטעם המשרד"	קורס הכנה למבחן רישוי ישראלי המיועד לרופאים ולאחים עולים, המאושר על ידי משרד הבריאות ומופעל מטעם המשרד וממומן על ידו.
3.1.8	"קורס הכנה למבחן רישוי בשובר"	קורס הכנה למבחן רישוי ישראלי המיועד לעולים העוסקים במקצועות הרפואה, המאושר על ידי משרד הבריאות, במקרים שבהם לא מתקיים קורס הכנה למבחן רישוי מטעם המשרד.
3.1.9	"קורס מקצועי"	קורס מקצועי המיועד לעולים העוסקים במקצועות הרפואה, בתחומי מקצועות הרפואה הרלוונטיים לתחום עיסוקם.

4. זכאות:

4.1 תקופת הזכאות לסיוע המשרד בהתאם לזכאות המפורטת בנוהל:

א. לעולה - עד תום 10 שנים מיום קבלת מעמד כעולה.

ב. לתושב חוזר - עד שנתיים מיום קבלת מעמד כתושב חוזר.

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ: 18.000 - נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00
---	------------------------	-----------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 22.12.2025		תחולה: 22.12.2025
נוהל: 18.000		נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים
עמוד 3 מתוך 9		

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

ג. אוכלוסיות מיוחדות - 15 שנים מיום קבלת מעמד כעולה בהתאם לסעיף 7.1.3 לנוהל כללי הסיוע היסודיים מספר 1.001
4.2 תנאי לסיוע על פי נוהל זה הוא כי העולה/תושב חוזר אינו מקבל סיוע של המשרד במסגרת התכניות המופעלות על ידי המרכז לקליטה במדע של המשרד.

פרק א' - תמיכה בהעסקה
תמיכה בהעסקה תינתן כתשלום למעסיק עבור רופא שעומד בתנאי הזכאות, בגין העסקתו בשלבים מקצועיים שונים, לתקופות שונות, כמפורט בטבלה מטה:

שלב מקצועי	זכאי לסיוע (על פי פרק ההגדרות)	מטרת הסיוע	תקופת הסיוע
תקופת התנסות קלינית (עבודה תחת היתר מוגבל) - כפי שמוגדרת על ידי נהלי משרד הבריאות	עולה, תושב חוזר	קבלת רישיון לעסוק ברפואה כללית בישראל	6 חודשים * במידת הצורך, על פי בקשת האגף לרישוי מקצועות רפואיים במשרד הבריאות, ובכפוף לאישור ועדת תמיכה בהעסקה של המשרד, ניתן יהיה לאשר 6 חודשים נוספים.
תקופת התאמה - כפי שמוגדרת על ידי נהלי המועצה המדעית של הסתדרות הרופאים בישראל	עולה, תושב חוזר	קבלת הכרה במומחיות ברפואה בישראל	עד 6 חודשים, בהתאם לקביעת המועצה המדעית בדבר תקופת ההתאמה הנדרשת.
תקופת ניסיון	עולה	בדיקת התאמה וקבלת החלטה לפני קליטת רופא להעסקה או להתמחות.	3 חודשים * 3 חודשים נוספים – באישור מיוחד מאת ועדת תמיכה בהעסקה של המשרד.
התמחות - כפי שמוגדרת בתקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות), תשל"ג-1973	עולה	קליטה לתקופת התמחות מלאה	עד 24 חודשים, כך שהמוסד הרפואי מתחייב לשאת בכל עלויות המשך העסקתו של המתמחה, לאחר השנתיים הראשונות, עד לתום תקופת ההתמחות הקבועה בתקנות.
השלמת התמחות - כפי שמוגדרת בתקנות הרופאים (אישור תואר	עולה	השלמת תקופת ההתמחות כפי שנקבעה על ידי המועצה המדעית	עד 24 חודשים או לפי התקופה הנדרשת להשלמה על ידי המועצה המדעית לפי הקצר מבניהם כך שהמוסד הרפואי מתחייב לשאת בכל עלויות המשך העסקתו של המתמחה,

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ: 18.000 - נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00	
---	------------------------	-----------------	--

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 22.12.2025		תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000		נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	
עמוד 4 מתוך 9			

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

מומחה (ובחינות), תש"ל-1973	של הרופאים	הסתדרות	לאחר השנתיים הראשונות, עד לתום תקופת ההתמחות הקבועה בתקנות.
-------------------------------	---------------	---------	--

תמיכה בהעסקה—גובה התמיכה

גובה התמיכה במוסד הרפואי בהתאם ללוח סיוע מספר 36 בו מפורסמת רשימת המוסדות הרפואיים ורשימת המקצועות הנדרשים, שבגינם ניתן להגיש בקשה לתמיכה בהעסקה על פי קביעת משרד הבריאות, וסכומי התמיכה בהעסקה בהתאם לכל מוסד רפואי ומקצוע.

א. התאמה, התנסות קלינית ותקופת ניסיון

סכום המימון בעבור רופאים לתקופות התאמה, התנסות קלינית ותקופת ניסיון במוסד רפואי המוכר להתמחות בהתאם לרשום בלוח סיוע מספר 36.

ב. התמחות מלאה

סכום המימון בעבור רופאים להתמחות מלאה במוסד רפואי המוכר להתמחות בהתאם לרשום בלוח סיוע מספר 36.

ג. השלמת התמחות

סכום המימון בעבור רופאים להשלמה להתמחות מלאה במוסד רפואי המוכר להתמחות בהתאם לרשום בלוח סיוע מספר 36.

מסמכי חובה נדרשים להגשת בקשה לתמיכה בהעסקה:

סוג המסמך	התאמה	התנסות קלינית (במקרים של צורך בהיתר מוגבל)	תקופת ניסיון	התמחות	השלמת התמחות
רישיון רופא לעסוק ברפואה	+	-	+	+	+
טופס 554- אישור מעסיק בהשתתפות מימון העסקתו של עולה/תושב חוזר	+	+	+	+	+
מכתב הרשאה לביצוע התנסות קלינית ממשרד הבריאות	-	+	-	-	-
מכתב מהמועצה המדעית	+	-	-	-	+

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ: 18.000 - נהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00	
--	---------------------------	--------------------	--

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 22.12.2025		תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000		נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	
עמוד 5 מתוך 9			

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

+	+	+	+	+	מכתב מהמוסד הרפואי המבקש לקלוט את הרופא-יש לציין את סוג המימון המבוקש
-	-	-	+	-	בקשה להיתר מוגבל-יש לשלוח במקביל בקשה למשרד הבריאות

• **תהליך אישור התחייבות הסיוע למעסיק**

7.1 הגשת בקשה על ידי המוסד הרפואי לקבלת סיוע בתמיכה **בהעסקת רופא עם רישיון לעסוק ברפואה בישראל**

ברפואה בישראל

- בתי חולים ממשלתיים ישלחו את הבקשה לחטיבת בתי החולים הממשלתיים במשרד הבריאות.
- מוסדות רפואיים השייכים לשירותי בריאות כללית ומוסדות רפואיים פרטיים ישלחו את הבקשה למנהלת הרופאים.

7.2 הגשת בקשה על ידי המוסד הרפואי לקבלת סיוע בתמיכה **בהעסקת רופא ללא רישיון לעסוק ברפואה בישראל**

ברפואה בישראל

- כלל המוסדות הרפואיים ישלחו את הבקשה לאגף לרישוי מקצועות רפואיים במשרד הבריאות עם העתק למנהלת הרופאים.

7.3 אישור הבקשה של המוסד הרפואי

- הסמכות לדון בבקשות הינה של ועדת תמיכה בהעסקה של מנהלת הרופאים במשרד.
- החלטות הוועדה יופקו בפרוטוקול אשר ייחתם על ידי נציג מנהלת הרופאים ונציג החשבות וישלח למוסד המבקש ויתועד בתיק הזכאי במערכת העולים.

7.4 הפסקת העסקה לפני תום התקופה

הפסקת העסקה מצידו של המעסיק לפני תום תקופת ההתחייבות, תנומק בכתב ותדווח למנהלת הרופאים בסמוך למועד העזיבה. בעקבות הפסקת ההעסקה יופסק המימון של המשרד.

8. מעקב ודיווח

באחריות מנהלת הרופאים לבצע מעקב שוטף מעקב אחר העסקת הרופא על ידי המוסד.

9. ביצוע התשלום

התשלום יתבצע רק לאחר שהמוסד הרפואי שלח בקשה לתשלום עד סיום כל רבעון בצרף תלושי שכר עבור כל חודש ברבעון.

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ: 18.000 - נהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00	
--	------------------------	-----------------	--

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים		
פרסום: 22.12.2025	תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000	נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	עמוד 6 מתוך 9

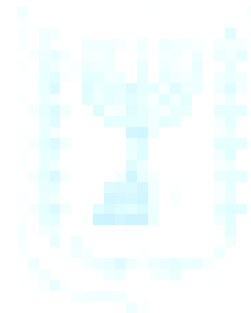
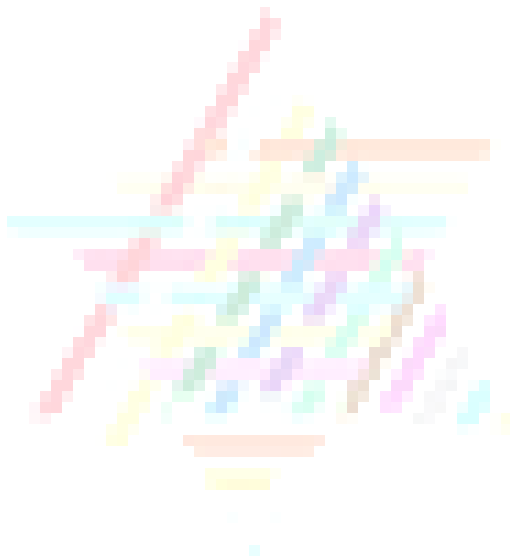
משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

10. ועדת תמיכה בהעסקה:

תדון בבקשות המתקבלות על ידי המוסדות הרפואיים בהתאם לנוהל זה, בכפוף לקיומו של תקציב. הועדה תתכנס כל שלושה עד ארבעה שבועות.

הרכב הועדה:

- ראש מנהלת הרופאים
- נציג מנהלת הרופאים- רכז הועדה
- נציג חשבות המשרד

פרסום: 22.12.2025	תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000	נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	עמוד 7 מתוך 9

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

10. קורסים

10.1 חלק זה מתייחס לזכאות לעולים בהשתתפות בקורסי הכנה למבחן רישוי מטעם המשרד, לקורסי הכנה לרישוי בשובר ולקורסים מקצועיים בהתאם להגדרות בסעיף 3. יובהר כי תושב חוזר אינו זכאי לסיוע בהשתתפות בקורסים, הניתנת לפי הגדרות ניהול זה. יובהר, כי קורס עברית תעסוקתית אינו קורס מקצועי והוא עשוי להינתן לפי ניהול אולפנים/לימודי עברית 12.191.

המשרד עשוי לסייע פעם אחת בלבד בהשתתפות בקורס הכנה או בקורס מקצועי לכל משתתף. תנאי לזכאות בהשתתפות הוא כי לעולה אישור זכאות ממשרד הבריאות להיבחן בבחינת הרישוי במקצוע שלו ועומד בתנאי הזכאות של משרד העלייה והקליטה.

10.2 ועדת ערעורים - במקרים שהמבקש אינו עומד בתנאי הזכאות לפי פרק זה (קורסים) ניתן להפנות את הבקשה לדיון בוועדת ערעורים בהתאם לסמכויות הוועדה לפי העניין.

10.3 רופאים ואחים עולים זכאים להשתתפות בקורס הכנה למבחן רישוי מטעם המשרד, כהגדרתו בסעיף 3.1.7 לניהול זה, ללא עלות.

10.4 זכאות להשתתפות בקורס הכנה למבחן רישוי בשובר ולהשתתפות בקורס מקצועי:
סיוע זה מוגדר עבור קורסים בהתאם להגדרות שבסעיפים 3.1.8, 3.1.9 לניהול זה.
10.4.1 תנאים לסיוע בהשתתפות בעלות הקורס:

- תנאי להכרה בקורס הוא שהגורם המעביר את הקורס מוכר על ידי המשרד הממשלתי או על ידי האיגוד המקצועי הרלוונטיים.
- הזכאי שולט בשפה העברית- בוגר אולפן א' או שולט בעברית ברמת אולפן א' (גם אם נמצא בתקופת תשלומי סל קליטה), למעט עולים בעלי קשיי למידה שיש בידיהם אישור על כך מגורם מוסמך אשר טרם סיימו אולפן. למנהלי תחום תעסוקה מחוזיים הסמכות לאשר סיוע בקורס גם למי שאינו עומד בדרישת העברית לפי סעיף זה, מטעמים מיוחדים שינומקו על ידם.
- בלתי מועסק ביום הגשת הבקשה או מועסק בעיסוק שאינו במקצועו, או שהקורס רלוונטי לתחום עיסוקו, לדוגמה רופא מומחה המבקש להשתתף בקורס מכשור רפואי חדשני הרלוונטי לעיסוקו.
- במקרה של ספק לגבי ההכרה בקורס שהעולה מבקש להשתתף בו והאם הקורס רלוונטי לתחום עיסוקו של המבקש במקצועות הרפואה, יעבור הנושא לבירור ולאישור מנהלת הרופאים.

פרסום: 22.12.2025	תחולה: 22.12.2025	
נוהל: 18.000	נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	עמוד 8 מתוך 9

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

10.4.2 גובה הסיוע לזכאי:

- גובה הסיוע לא יעלה על 80% מעלות הקורס בפועל ובכל מקרה לא יעלה על 7,000 ₪, לפי הנמוך מבניהם. יתרת עלות הקורס תהיה השתתפות עצמית של הזכאי. הוכחת עלות התשלום לקורס בפועל תהיה ע"י קבלות מקוריות על התשלום, או אישור על תשלום בכרטיס אשראי, או אישור על קבלת המחאה גם אם חלק מהתשלומים/המחאות הם עתידיים.
- נציגי אגף תעסוקה במחוזות ובמרחבים הם האחראים על מתן אישור לזכאות לסיוע בהתאם לנוהל זה.

התחייבות לעניין אישור הסיוע בגין לימודים בקורס, תימסר לעולה רק לאחר שאושרה באמצעות המערכת הכספית המרכזית.

10.4.3 ביצוע התשלום

- תשלום ראשון – עם תחילת הקורס ולאחר הצגת קבלה בגין תשלום ששילם העולה בגין ההכשרה או חלק ממנו שלא יפחת מ- 20% (דמי השתתפות עצמית). התשלום הראשון שיעביר המשרד לזכאי, הינו עד 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 70% מגובה סך הסיוע, הנמוך מבניהם.
- תשלום שני – ישולם לאחר מחצית מתקופת ההכשרה ולאחר הגשת דוחות נוכחות המעידים על השתתפות בקורס וקבלה ממוסד הלימודים על תשלום של לפחות 80% מעלות הקורס שביצע העולה. התשלום השני שיעביר המשרד לזכאי, הינו עד 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 20% מגובה הסיוע הנמוך מבניהם.
- תשלום שלישי – יועבר אחר סיום הקורס, רק אם הוצגה לו תעודת סיום או אישור לסיום הקורס. התשלום השלישי הינו עד 10% מגובה הסיוע. 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 10% מגובה הסיוע, הנמוך מבניהם. יובהר, כי בכל שלב ניתן יהיה להשלים את גובה התשלום ע"ח תשלום קודם שלא שולם ובלבד שיוצגו קבלות חדשות שמעידות כי הזכאי שילם למוסד הלימודים וקבלות אלה לא היו לפני כן.
- התשלומים יועברו לעולה על ידי גזברות המחוז לאחר אישור יועץ תעסוקה, או סגן מנהל מרחב/מנהל מרחב והתחייבות חתומה על ידי הזכאי על התמדה בלימודים בהתאם לדרישת מוסד הלימודים.
- למנהלת הרופאים. לאגף תעסוקה ולגזברות שמורה הזכות שלא לאשר את בקשת הזכאי לשובר הספציפי, כאשר זו אינה עונה על יעוד הסיוע ותנאיו.

11. חובת השבה במקרה של אי עמידה בתנאי הנוהל

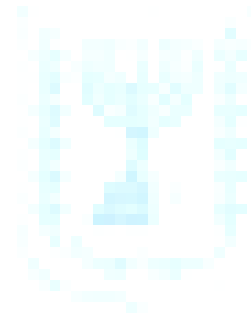
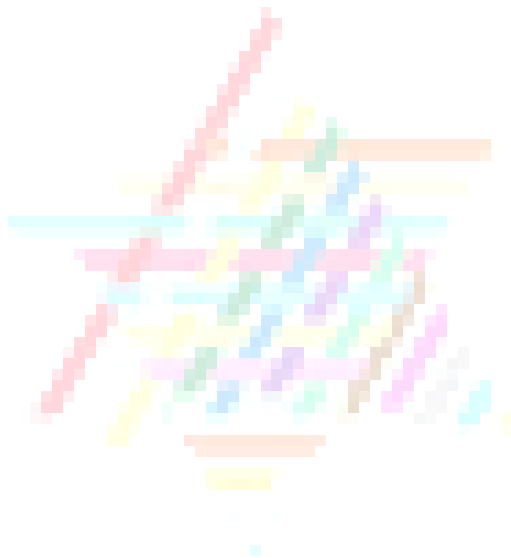
משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים		
פרסום: 22.12.2025		תחולה: 22.12.2025
נוהל: 18.000	נוהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	
עמוד 9 מתוך 9		

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

מקבל סיוע ללימודים בקורסים על פי סעיף 10 לנוהל זה, אשר אינו עומד בתנאי הזכאות שנקבעו לקבלת הסיוע או בהתחייבויותיו, יחויב בהשבת מלוא סכום הסיוע ששולם לו. החוב יירשם לחובתו וייגבה בהתאם לנוהל הגבייה המשרדי.

נוכחות – מקבל הסיוע בקורס או בהכשרה מחויב לעמוד בדרישות הנוכחות של מוסד הלימוד, כפי שאלה מוגדרות על ידו ומהוות תנאי להעברת התשלומים. אי עמידה בדרישה של 50% נוכחות לכל הפחות (מחצית מתקופת ההכשרה) תגרור רישום חוב בגובה מלוא הסיוע ששולם, ועל החייב יהיה להשיבו למשרד.

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

קובץ:	18.000 - נהל הכשרה ותעסוקת רופאים, אחיות ורוקחים	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 11:15:00	
-------	--	---------------------------	--------------------	--